

תיק 1296588/9

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב מימון נהרי, הרב שניאור פרדס, הרב אברהם מאיר שלוש

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד ויקי פוני)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד לירית אביטל בר נתן)

הנדון: התנהלות בית הדין בקיזוז מזונות מול תשלומי מחציות

פסק דין

בפנינו ערעור המבקש על החלטת בית הדין הרבני בתל אביב מיום כ"ח טבת תשפ"ה (28.1.25).

בהחלטה הנזכרת קבע בית הדין כי המבקש חייב לשלם למשיבה את הפרש המזונות שקיזז בסך 47,107 ₪ כבקשת המשיבה.

תיאור העובדות

1. הצדדים נישאו כדת ביום כ"ד כסלו תשס"א (21.12.00) ולהם שלושה ילדים משותפים. נישואי הצדדים עלו על שרטון ומשכך התגרשו כדת ביום כ"ז אלול תש"פ (16.9.20).

2. ביום י"א חשון תשפ"א (29.10.20) הגישה המשיבה תביעת מזונות עבור שלושת הילדים הבן [א] שהיה כבן 17.5 (ת.ל. 5.5.03) הבת [ב] כבת 15 (ת.ל. 1.8.05) והבת [ג] שהייתה כבת 9 (ת.ל. 14.4.11) ובסך הכול ביקשה המשיבה סך 13,450 ₪ לחודש.

3. למרות האמור בתביעה, בדיון מיום א' כסלו תשפ"א (17.11.20) ביקשה המשיבה סך של 1500 ₪ לילד שהם 4500 ₪ לשלושת הילדים. בתום הדיון הורה בית הדין לצדדים להציג סימוכין להכנסותיהם והוצאות הילדים.

4. בהחלטה מיום כ"ז טבת תשפ"א (11.1.21) קבע בית הדין כי המבקש ישלם 1100 ₪ לכל ילד שהם 3300 ₪, ובנוסף 1000 ₪ עבור המדור, ובסך הכל 4300 ₪.

5. ביום ח' אייר תשפ"א (20.4.21) אישר בית הדין את המלצות הרווחה לפיהן משמורת הילדים הינה משותפת, ואף הסדרי השהות יתקיימו בחלוקה שווה.
6. ביום י' אייר תשפ"א (22.4.21) ביקשה המשיבה הגדלת מזונות לפיהן המבקש יישא במחצית הוצאות השכירות ובנוסף 1500 ₪ לכל ילד כמזונות, ובית הדין הורה להעביר את הבקשה לתגובת המבקש.
7. בהעדר תגובה, קבע בית הדין בהחלטה מיום כ"ח סיון תשפ"א (8.6.21) כי דמי המזונות יעלו לסך 1500 ₪ לכל ילד שהם 4500 ₪ לשלושת הילדים, ובנוסף דמי המדור יעלו לסך 1200 ₪ ובסך הכל 5700 ₪. (בית הדין קבע מזונות מלאים גם עבור הבן [א], אף שכבר היה בגיל שמונה עשרה מיום 5.5.21).
8. המבקש טען כי שלח תגובה בזמן וביקש את ביטול ההחלטה, אך בית הדין בהחלטה מיום י"ט תמוז תשפ"א (29.6.21) דחה את הבקשה וקבע דיון למזונות קבועים.
9. בהחלטה מיום כ"ח אב תשפ"א (6.8.21) קבע בית הדין כי מעת הגיע הבן הגדול לגיל שמונה עשרה, הרי שחוב המזונות יעמוד על שליש שהם 500 ₪ בלבד, ובסך הכל המבקש ישלם 4700 ₪ למזונות.
10. בתום הדיון מיום כ"ה חשון תשפ"ב (31.10.21) חזר בית הדין בהחלטה על דמי המזונות הנזכרים.
11. ביום י"ט תמוז תשפ"ב (18.7.22) הגיש המבקש בקשה להפחתת מזונות מאחר והבת [ב] נמצאת אצלו. בדיון מיום כ"ה טבת תשפ"ג (18.1.23) אישרה המשיבה את טענת המבקש אך טענה שהנתק הינו מחמת המבקש. (שורה 256 שם) בית הדין קבע בתום הדיון כי הדבר ייבדק על ידי יחידת הסיוע ובית הדין.
12. בהחלטה מיום א' אדר תשפ"ג (22.2.23) קבע בית הדין כי מבדיקת יחידת הסיוע כמו גם מברור בית הדין נמצא כי לא קיים ניכור הורי מעבר למתח המובנה המצוי בעת גירושין, ומשכך אין מקום לבדיקה נוספת על ידי מומחה חיצוני.
13. ביום י"ט כסלו תשפ"ד (2.12.23) החליט בית הדין כי בהעדר הסכמה אין לחייב את המבקש במזונות הילדים שמעבר לגיל שמונה עשרה. בית הדין חזר על האמור גם בדיון בהרכב מלא (שורה 201 לפרוטוקול מיום י"ג חשון תשפ"ה – 14.11.24).
14. עם זאת, הצדדים נחלקו אודות החזר מחציות וקיזוז מזונות, ומשכך בית הדין מינה בהחלטה מיום א' אדר תשפ"ג (22.2.23) את רו"ח רפי יריחובר לברור העניין. דא עקא כי המומחה ביקש לבטל את מינויו, ובית הדין החליט ביום ח' אדר ב' תשפ"ד (18.3.24) על מינוי מומחה חילופי רו"ח אמיר שפי, שיבחן את הטענה על אי תשלום מחציות.

15. לדברי המבקש המומחה קיבל ממנו את כל הדרוש לבדיקה, גם לרבות תשלומי מחציות וגם הוכחות לתשלום מזונות.

16. המומחה החלופי הציג חוות דעת מיום י"ג ניסן תשפ"ד (21.4.24) לפיה אחר בדיקת טענות הצדדים על המשיבה לשלם למבקש החזר מחציות בסך 24,565 ₪. המשיבה העבירה למומחה שאלות הבהרה, ואחר קבלת תגובתו קבע בית הדין כי המומחה השיב על כל שאלות המשיבה, ובית הדין מאשר את חוות דעתו (החלטה מיום ט"ז אייר תשפ"ד 24.5.24 תיק 11/).

17. המבקש ביקש כי בית הדין יחתום על הפסיקתא המורה על החזר המחציות כפי שקבע המומחה אך המשיבה טענה כי המבקש קיזז תשלומי מזונות והנושא בבדיקת המומחה. משכך קבע בית הדין כי ככל שלא נעשה פניה למומחה בעניין הרי שהתביעות הוזנחו. (החלטה מיום י"ז חשון תשפ"ה 18.11.24).

18. המבקש הוכיח בבקשתו מיום א' כסלו תשפ"ה (2.12.24) כי פנה למומחה לבדיקת החזר מחציות, ובית הדין אף אישר בעבר את חוות דעתו, ומשכך קבע בית הדין כי המשיבה תשיב למבקש את המחציות בסך 24,565 ₪ וכפי שקבע המומחה, וכי טענותיה לקיזוז מזונות אינן מתקבלות (החלטה מיום ח' כסלו תשפ"ה 9.12.24).

19. המשיבה הגישה שוב ביום כ"ד כסלו תשפ"ה (25.12.24 תיק 13/ בקשה לחיוב המבקש במזונות שקיזז, מאחר ולדבריה המומחה לא ביצע את תפקידו (סעיף 10 לבקשה). המשיבה גם צירפה טבלת קיזוזים על סך 47,107 ₪ ובית הדין הניף ידו שנית בהחלטה חוזרת מיום כ"ו כסלו תשפ"ה (27.12.24) כדלהלן:

הוגשה בקשת ב"כ האישה לחיוב הבעל במזונות שנטען כי לא שילם.

בדיון מיום 14.11.24 התקיים דיון שהוגדר כדיון אחרון להעלאת כל העניינים שבמחלוקת, לאחר מכן ניתנה החלטת בית הדין בה נכתב לעניין המזונות – טענות האישה לאי תשלום מזונות וקיזוז על ידי הבעל אינן מתקבלות.

לפיכך לא ברור מדוע מוגשת שוב בקשה בנושא זה.

20. ביום ו' טבת תשפ"ה (6.1.25 תיק 13/ ב"כ המשיבה התרעמה שוב על החלטת בית הדין מאחר ולדבריה, המומחה שמינה בית הדין לא ביצע את תפקידו, ואף התרשל בתפקידו והמשיבה ניזוקת מכך (סעיפים 8-10 בקשה). המשיבה צירפה שנית את טבלת קיזוז מזונות שעשה המבקש ובסך הכול ביקשה המשיבה לחייבו בסך 47,107 ₪.

21. המבקש בתגובתו מיום ט"ו טבת תשפ"ה (15.1.25) הצביע על החלטת בית הדין מיום י"ז חשון תשפ"ה (18.11.24) כי ככל שהצדדים לא פנו למומחה הרי שהזניחו את תביעתם. ומאחר והמבקש הוכיח כי פנה למומחה, קבע בית הדין בהחלטה מיום ח' כסלו תשפ"ה (9.12.24)

ובהחלטה מיום כ"ו כסלו תשפ"ה (27.12.24) כי טענות המשיבה נדחות, ואין מקום לטעון כעת כי המומחה התרשל בתפקידו.

22. ביום ט"ז טבת תשפ"ה (16.1.25) הציגה המשיבה שנית את טבלת קיזוז המזונות העולים כדי סך של 47,107 ₪ ובהחלטה נשואת הערעור מיום כ"ח טבת תשפ"ה (28.1.25) קבע בית הדין כדלהלן:

טענה לקיזוז מזונות - מתקבלת עמדת האישה

ביום 18.03.2024 ניתנה (תיק 10) החלטת בית הדין כי 'הבעל אינו ממלא את החלטת ביה"ד מיום 14.02.2023 אינו משלם עבור הבן שהגיע לגיל 18, ומקזז על דעת עצמו סכומים מסך המזונות שלדעתו לא מגיע לאישה, למרות שביה"ד הורה במפורש שלא לעשות כך.

לפיכך, על האישה להגיש סיכום סך הסכומים שלא שילם הבעל, בית הדין יוציא החלטת חיוב בסכום זה, האישה תוכל לפנות להוצאה לפועל.

הבעל טוען כי המומחה רו"ח אמיר שפי סתר טענה זו ...

המומחה אמיר שפי בדק את הטענות אודות תשלום מחציות, כפי מינויו באותה החלטה: 'לצורך בדיקת הטענות על אי תשלום מחציות, ממנים את רו"ח אמיר שפי' ... ולא את הטענות על קיזוז תשלום מזונות. חוות הדעת הוגשה בתיק 15 ב- 01.05.2024 לאור האמור – הבעל חייב סך 47,107 ₪ לאישה על פי הטבלה שצירפה האישה.

23. נמצא כי בית הדין שינה את מסקנתו וקבע כי אין המבקש יכול להסתייע מבדיקת המומחה, שהרי המומחה התבקש לבדוק רק את תשלומי המחציות, ולא את קיזוז המזונות, ומשכך המבקש חייב בהפרש המזונות.

טענות המבקש

1. המומחה מונה לבדוק את טענות הקיזוזים מול תשלום המחציות וכפי שנקבע במינוי המומחה הראשון, ובית הדין אף שנה ופירש זאת גם אודות המומחה השני שהרי קבע: 'אם הצדדים פנו למומחה בנושא השבת מחציות מול טענה לאי תשלום מזונות יגישו לבית הדין את חוות דעתו' (החלטה מיום י"ז חשון תשפ"ה 18.11.24).

2. המשיבה גם הבינה שהמומחה אמור לבדוק את קיזוז המזונות מול תשלום המחציות, שהרי כתבה בתגובתה כי עקב טעות אנוש לא שלחה את חישוב המזונות למומחה החדש. (תגובה מיום 2.12.24 תיק 11/), ובכל אופן מאחר ולא עשתה כן הרי שהזניחה את תביעתה, כפי שקבע בית הדין בהחלטה מיום י"ז חשון תשפ"ה (18.11.24).

3. בית הדין סתר את החלטותיו הקודמות כי טענות המשיבה נדחו, וזאת ללא כל נימוק וללא התייחסות להחלטות עבר.

4. המבקש הכחיש את טענת המשיבה לקיזוז מזונות, ואף הציג סימוכין לתשלום מזונות, ובהחלטה מאוחרת מיום כ"ו ניסן תשפ"ד (4.5.24) בית הדין הסכים עמו ומשכך אף המשיבה זנחה את בקשתה.

תגובת המשיבה

- 1. המומחה החילופי מונה לבדוק את תשלום המחציות בלבד, והמשיבה לא זנחה את טענתה אודות קיזוז דמי מזונות.**
- 2. המבקש לא שילם מזונות ילדים שמעבר לגיל שמונה עשרה.**

דיון והכרעה

כאמור בית הדין קמא חייב את המבקש בהחלטה מיום כ"ז טבת תשפ"א (17.11.20) במזונות שלוש הילדים בסך 3300 ₪ מלבד המדור.

דא עקא, כי כחצי שנה לאחר מכן הבן [א] נעשה בן שמונה עשרה, ובכל אופן החלטת בית הדין מיום כ"ח סיון תשפ"א (8.6.21) שהגדילה את דמי המזונות עבור שלוש הילדים לסך 4500 ₪ ניתנה שלא כדין, שהרי בזמן ההחלטה המבקש היה חייב רק במזונות שני ילדים בלבד.

מזונות מעל גיל שמונה עשרה

זאת ועוד, בית הדין קמא לא השווה את מידותיו אודות חיוב המבקש במזונות ילדים שמעבר לגיל שמונה עשרה, שהרי בתחילה כתב לחייב את המבקש בשליש (החלטה מיום ט"ז חשון תשפ"ד 31.10.23 תיק 10/). וסוף דבר העלה כי בהעדר הסכמה אין לחייב את המבקש במזונות מעבר לגיל שמונה עשרה (החלטה מיום ט' כסלו תשפ"ד 2.12.23).

בית הדין חזר על דעתו הסופית שנית גם בדיון בהרכב מלא, כי לא ניתן לחייב את המבקש במזונות הילדים שמעבר לגיל שמונה עשרה (שורה 201 לפרוטוקול מיום י"ג חשון תשפ"ה – 14.11.24).

גם עמדתו העקרונית של בית הדין דידן מסכימה לכך, כי בהעדר הסכמה לא ניתן לחייב את האב במזונות הילדים שמעבר לגיל שמונה עשרה, וכפי שכבר ביארנו בעבר (ראה מה שכתבתי בס"ד בפסק דין מיום י"ט חשון תשפ"ו (10.11.25), תיק 1324367/10).

למרות האמור, המשיבה אינה צריכה להשיב למבקש את תשלומי מזונות הילדים שמעבר לגיל שמונה עשרה שכבר גבתה על פי החלטה ראשונה של בית הדין קמא, שהרי גבתה זאת ברשות. אכן מזונות שמעבר לגיל שמונה עשרה שטרם נגבו מהמבקש, לא ניתן לחייבו בהם בהעדר הסכמה, וכמבואר.

מינוי מומחה

והנה בית הדין קמא מינה תחילה מומחה שיבחן את טענת המשיבה כי המבקש מקזז מזונות, מול טענת המבקש כי המשיבה אינה משתתפת בתשלום מחציות. מסיבות שהזמן גרמן מונה מומחה חילופי ובית הדין קבע בהחלטה כי עליו לבדוק את אי תשלום המחציות.

ודעת לנבון, כי הגם שבמינוי המומחה החילופי נשמט מהחלטת בית הדין את בדיקת קיזוז המזונות, מכל מקום הדבר ברור, שהמומחה החילופי נכנס במקומו של הראשון, ועליו לבדוק את תשלום המחציות מול קיזוז המזונות, כמומחה הראשון.

וזה לך האות, שהרי בית הדין קמא עצמו פירש זאת בהחלטה חוזרת עת קבע 'אם הצדדים פנו למומחה בנושא השבת מחציות מול טענה לאי תשלום מזונות יגישו לבית הדין את חוות דעתו ואם לא עשו כן הרי שהזניחו את תביעתם' (החלטה מיום י"ז חשון תשפ"ה 18.11.24).

ולאשר אמר, כי בית הדין קמא פירש שיחתו שהמומחה השני נדרש לבחון את חיוב המשיבה במחצית המזונות מול קיזוז דמי המזונות שחייב המבקש, וכמבואר.

טענת המשיבה בדיון לפנינו, כי סברה שמינוי המומחה הינו רק לבדיקת אי תשלום המחציות נדחית במדוכה, שהרי הדבר ברור שכדי להיפטר מתשלום מחציות שביקש המבקש, עליה להוכיח כי אכן המבקש קיזז ממנה את דמי המזונות, שאם לא כן תחויב בכל מחצית המחציות, ובוודאי שהיה עליה להציג זאת למומחה וכפי שקבע בית הדין במינוי מומחה קמא.

ואף גם זאת ב"כ המשיבה עצמה בתגובתה מיום א' כסלו תשפ"ה (2.12.24, תיק 11) הסכימה כי בשגגה לא שלחה למומחה החילופי את רשימת חישוב המזונות. הרי שהבינה יפה כי המומחה צריך היה לבחון את החזר המחציות מול קיזוז המזונות, ומשעה שלא העבירה למומחה את טענותיה נמצא שהזניחה את תביעתה כפי שנקבע בהחלטה הנזכרת, ואין לה להלין אלא על עצמה.

וממוצא דבר לפי דרכנו למדנו, כי טענות ב"כ המשיבה כי המומחה התרשל במילוי תפקידו, ולא עשה את עבודתו, אינם אלא בבחינת כל הפוסל במומו פוסל.

מאחר והמבקש הוכיח לבית הדין קמא כי פנה למומחה שביחן את החזר המחציות ואילו המשיבה לא הוכיחה שפעלה בהתאם לבדיקת קיזוז המזונות, לפיכך קבע בית הדין קמא בשתי החלטות כי המבקש פטור מתשלום הפרש המזונות. (החלטה מיום 9.12.24 והחלטה מיום 27.12.24) עם זאת, בהחלטה נשואת הערעור חזר בו בית הדין קמא וחייב את המבקש בהפרשים (החלטה מיום 28.1.25).

הבהרת בית הדין קמא

כאמור, הדבר פשוט וברור כי המומחה היה צריך לבחון את החזר המחציות מול קיזוז המזונות, אך להוציא מליבן של טועי'ן, בית הדין דידן ביקש בהחלטה מיום י"ח אלול תשפ"ה (11.9.25) גם את הבהרת בית הדין קמא, מה היה צריך המומחה החילופי לבחון, ומדוע מצאו לנכון לחזור בהם משתי החלטות קודמות, בהם פטרו את המבקש מתשלום ההפרשים.

בית הדין קמא בתגובתו מיום כ"ד אלול תשפ"ה (17.9.25) כתב כדלהלן:

ברור כשמש כי המומחה השני מונה לבדוק את טענות האישה לקיזוז, וכן את הטענות לאי תשלום מזונות עבור הילדים שבגרו

לפיכך – על המומחה לבדוק את טענת האישה לקיזוז, וכן את הטענות לאי תשלום מזונות עבור הילדים שבגרו.

עין רואה ואוזן שומעת, כי בית הדין הבהיר את הפשוט שהמומחה החילופי היה צריך לבחון את טענת קיזוז המזונות מול תשלומי המחציות, וכפי שביארנו.

עם זאת, בית הדין קמא נאחז בסב'ך, ולא הבהיר כל דבר מדוע שינה את החלטתו, ובית הדין דידן נותר בבית הספק מה ראו על ככה לחייב את המבקש בתשלום הפרש המזונות, אחר שכבר פטרו אותו בשתי החלטות קודמות.

זאת ועוד, בית הדין קמא בשנותו את טעמ'ו - שלוש לשונות בחר'ל, שהרי
בתחילה כתבו לפטור את המבקש מתשלום הפרש המזונות, ושוב העלו
בהחלטה נשואת הערעור כי המבקש חייב בתשלום מזונות בסך 47,107 ₪
וכפי שביקשה המשיבה, ואף לא קיזזו מכך את תשלום המחציות שקבע
המומחה, ועתה בהבהרתם לבית הדין דידן, נסוגו אחר והחזירו את הצדדים
לבדיקת המומחה.

ואף גם זאת, בהבהרה זאת בו בית הדין קמא הפנה את הצדדים לבדיקת המומחה, נמצא שבית הדין קמא חזר
בו לא רק מההחלטה נשואת הערעור, אלא גם מהחלטת עבר בה קבע כי בהעדר פניה למומחה הרי שהמשיבה זנחה
את טענותיה בעניין (החלטה מיום י"ז חשון תשפ"ה 18.11.24).

והאחרון הכביד, כי בהחלטה נשואת הערעור קבע בית הדין קמא בסכינא חריפא כי המומחה לא נדרש לבדוק
את קיזוז המזונות, ומשכך חייבו את המבקש בסך 47,107 ₪. והנה כשהתקבלה תגובת בית הדין, לעת מרפא והנה
בעת'ה, (ירמיה ח-טו) עת כתבו כדלהלן:

**ברור כשמש כי המומחה השני מונה לאותם משימות להן מונה
המומחה הראשון כולל טענת האישה לקיזוז מצד הבעל.**

**הרי שבית הדין קמא בהבהרה זו אזיל כל בתר איפכא, ואדרבה קבעו כי
הדבר ברור כשמש שלא כפי שכתבו בפסק הדין נשוא הערעור, ונמצא שבית
הדין קמא ה'ן נסת'ר מחמת'ו.**

מהראוי היה לבקש מבית הדין קמא הבהרה על אותה הבהרה, ושבה והיתה
לבא'ר, (ישעיה ו-יג) אך מאחר ובית הדין קמא בהבהרה הנזכרת ציין כי הרכב בית
הדין קמא התפרק, ודייני ההרכב מכהנים כיום בהרכבים אחרים, לפיכך אין
אתנו יודע עד מה, ובית הדין דידן נדרש להכריע לגופו של ענין על פי כל האמור,
לעשות בהם משפט כתוב.

**והנה, בית הדין קמא בהבהרה הנזכרת אימץ את טענת המשיבה כי המבקש
מקזז גם את מזונות הילדים שבגרו, ומשכך הורה כי על המומחה לבחון גם
העדר תשלום המזונות לילדים שבגרו.**

אכן זה אינו, שהרי בית הדין קמא עצמו כבר קבע בהחלטתו הסופית כי בהעדר הסכמה לא ניתן לחייב את
המבקש במזונות ילדים שמעל גיל שמונה עשרה כלל, ומשכך אין כל מקום לבחון את קיזוז המזונות כאשר הדבר
נעשה בהתאם להחלטת בית הדין קמא (החלטה מיום ט כסלו תשפ"ד 2.12.23 והוזכרה בדיון בהרכב מלא פרוטוקול
מיום י"ג חשון תשפ"ה – 14.11.24).

כאמור בהבהרה שהתקבלה, בית הדין קמא חזר בו מההחלטה נשואת הערעור, והעלה הכרעה שלישית כי יש
להשיב את הצדדים לבדיקת המומחה, וזאת בניגוד להחלטות הנזכרות, ואף בניגוד להחלטת עבר כי המשיבה
הזניחה את טענותיה.

בית הדין קמא גם כתבו בהבהרתם, כי קיים קושי לתת מענה לשאלות הבהרה מאחר וההרכב שטיפל בעבר
בתיק כבר אינו קיים.

והרואה יראה כי הבהרת בית הדין קמא אינה אלא מקש'ה אחת, שהרי אותו הרכב בית הדין שפטר את המבקש
מתשלום הפרש המזונות, (החלטות מיום 9.12.24 ומיום 27.12.24) הוא אותו הרכב שחייב את המבקש בהפרשי
המזונות (החלטה מיום 28.1.25) נמצא **כי החלטות בית הדין ניתנו על ידי אותם דיינים באותו הרכב**, ולא די
שלא הבהירו דברי עצמם, אלא עוד נטו קו ובנו במה חדשה, בטענה כי ההרכב שטיפל בתיק כבר אינו קיים.

ואדרבה, דווקא מה שכבר מצאו לנכון להבהיר, אינו החלטת עצמם אלא החלטת הרכב קודם, שהרי לדבריהם
המומחה נדרש לבחון את קיזוז המזונות מול תשלום המחציות, וזו הבהרה להחלטת הרכב קודם של בית הדין קמא
שמינה את המומחה, (החלטה מיום ח' אדר ב תשפ"ד 18.3.24) ובכל אופן, את החלטת עצמם לא הבהירו כלל.

ואף גם זאת, בית הדין קמא בהבהרה הנזכרת חזר וסתר את דברי עצמו, הן בחיוב מזונות לילדים גדולים, והן בהוראות שנתן לבדיקת המומחה, וכמבואר בזה עליונים למעלה.

לאור כל האמור, ומשעה שהמומחה השני נדרש לבחון את קיוזו המזונות מול תשלום המחציות, ומאחר והמשיבה הסכימה כי לא העבירה למומחה את טענותיה, קבע בית הדין קמא כי בכך הזניחה את טענותיה. (החלטה מיום י"ז חשון תשפ"ה 18.11.24).

משכך החלטות בית הדין לפטור את המבקש מתשלום הפרש המזונות, עולות יפה עם החלטת בית הדין זו כי המשיבה הזניחה את טענותיה, וכפי שקבע בית הדין בתחילה.

אמנם המשיבה הגישה שוב לבית הדין את בקשתה לחיוב המבקש בהפרש המזונות (בקשה מיום 6.1.25 תיק 13/ בקשה שכבר הוגשה ונדחתה בעבר (בקשה מיום 25.12.24 ונדחתה ביום 27.12.25) או אז עין ל'ו ראתה, כי בית הדין נסוג אחר וקבע כי בקשתה התקבלה.

שינוי החלטה

אכן לזאת לא נוכל להסכים. הדבר ברור כי בהתאם לתקנות הדיון הסמכות לשנות החלטה שהתקבלה יכולה להתקיים רק באחד משלושה אופנים שנקבעו בתקנות וכדלהלן:

1. חושש בית הדין שטעה בפסק דינו, יזמין את הצדדים לברור נוסף (תקנה קכח).

2. בעל דין זכאי לבקש סתירת הדין על סמך טענות או ראיות חדשות שלא ידע קודם. (תקנה קכט ואילך).

3. ערעור של מי מהצדדים (תקנה קלב ואילך).

בנדון דידן, בית הדין כבר דחה את טענות המשיבה וקבע שאין לחייב את המבקש בתשלום הפרש מזונות, ולא התקיימה אף לא אחת מהעילות הנזכרות כדי להצדיק את סמכות בית הדין לשינוי החלטתו.

כאמור, בית הדין שנה ופיר'ש את דברו שהמבקש פטור מתשלום הפרש המזונות, החלטות בית הדין עולות בקנה אחד עם החלטת עבר שהמשיבה הזניחה את תביעותיה.

אף אם המצא תימצא שבית הדין קמא עלה ונסתפק שמא טעה בהחלטות עבר, מכל מקום הדבר ברור שבית הדין יכול לשנות את החלטתו רק באותם תנאים שנקבעו בתקנות הדיון לגבי בעל דין, והיינו בכפוף להצגת ראיות או טענות חדשות שלא היו ידועות קודם כמפורט בתקנות, אך בנדון דידן שלא הוגשה כל ראיה חדשה לא היה מקום לשינוי ההחלטה.

המשיבה גם לא עמדה בתנאי הסף השני הדרוש לשינוי החלטה, והיינו במסגרת הגשת בקשה ל"סתירת הדין" על ידי בעל דין, בקשה הנשענת על סמך עובדות או ראיות חדשות שלא היו ידועות מעיקרא, מתוך מטרה להשלים את החלל בראיות חדשות.

אכן המשיבה לא הציגה כל ראיה חדשה אלא מיחזרה בקשת עבר, שפה אחת ודברים אחדים, מתוך ניסיון לדון שנית במה שכבר הוכרע ונדחה, ובוודאי שאין בכוח בקשה חוזרת שנדחתה, להפוך החלטה שהתקבלה.

כאמור, הדרך האחרונה לשינוי החלטה הינה בדרך של הגשת ערעור, אך המשיבה גם זאת לא עשתה, שהרי לא ערערה כלל לא על ההחלטה כי הזניחה את תביעותיה (החלטה מיום 18.11.24) ולא על ההחלטות שפטרו את המבקש מתשלום הפרש המזונות, החלטות שהפכו לחלוטות. (החלטות מיום 9.12.24 – 27.12.24).

משכך פני הדברים, הרי שלא היה כל מקום לשינוי החלטות בית הדין קמא ולכן טענת המשיבה אודות קיוזו מזונות נדחית במדוכ'ה, וכפי שקבע בית הדין בתחילה.

מעבר לאמור יש להוסיף כי המבקש בהתאם להחלטות עבר שילם מזונות גם מעבר לגיל שמונה עשרה, ואף שבית הדין קמא במסקנתו פטר אותו, ואין המשיבה צריכה להשיב למבקש מה שגבתה ברשות על פי בית הדין מעיקרא, אך אין גם לחייב את המבקש בתשלומים נוספים.

ואף גם זאת, המבקש הגיש ביום י"ט תמוז תשפ"ב (18.7.22) תביעה להפחתת מזונות מאחר והבת [ב] נמצאת אצלו. כאמור, המשיבה בדיון מיום כ"ה טבת תשפ"ג (18.1.23) אישרה את דברי המבקש אך טענה שהנתק הינו מחמת המבקש. (שורה 256 לפרוטוקול).

בהחלטת בית הדין מיום א' אדר תשפ"ג (22.2.23) נקבע כי מבדיקת יחידת הסיוע כמו גם ברור בית הדין בשיחה עם הבת לא קיים ניכור הורי מעבר למתח המובנה המצוי בעת גירושין, ומשכך אין כל מקום לבדיקה נוספת על ידי מומחה חיצוני. בפסק זמן זה המבקש המשיך לשאת בתשלום המזונות אף שכאמור הבת שהתה עמו.

הדבר ברור שכאשר הילדים שוהים עם המבקש, מפתו יאכלו ומכוסו ישנו, אין מקום לחייבו במזונות הילדים לטובת המשיבה. משכך לא היה מקום לחייב את המבקש במזונות הבת כשהתה עימו.

כמו כן גם חיוב המזונות שקבע בית הדין בעבר בסך אלף וחמש מאות ₪ לכל ילד, אף שהסדרי השהות היו שווים והילדים בוגרים, נראה מעבר לרגיל, אך את הנעשה אין להשיב, ובכל אופן אין מקום לשינוי החלטת בית הדין ולחייב את המבקש בהפרש מזונות.

לאור האמור מחליט בית הדין כדלהלן:

- 1. הערעור מתקבל ומשכך המבקש פטור מלשלם את הפרש המזונות, וכפי שקבע בית הדין קמא בהחלטה מיום ח' כסלו תשפ"ה (9.12.24) ובהחלטה מיום כ"ו כסלו תשפ"ה (27.12.24)**
- 2. המשיבה חייבת למבקש את החזר המחציות בסך 24,565 ₪ כפי שנקבע בהחלטה מיום ח' כסלו תשפ"ה (9.12.24).**
- 3. יש להעביר עותק פסק הדין לבית הדין הרבני בתל אביב, כמו גם לחברי ההרכב שטיפל בתיק עד כה.**
- 4. אין צו להוצאות ויש להשיב למבקש את כספי ההפקדה בהתאם לנהלים, ככל שטרם הושבו למבקש כפי שנקבע בהחלטת עבר.**
- 5. יש לסגור את התיק.**

ניתן לפרסם בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ל' בשבט התשפ"ו (17/02/2026).

הרב מימון נהרי הרב שניאור פרדס הרב אברהם מאיר שלוש

מסמך זה עלול להכיל שינויי עריכה והגהה